

AAN: Gemeenteraad Utrecht
i.h.b. commissieleden 'Mens en Samenleving'

BETREFT: Voorbereiding Raadsinformatieavond 8 april 2014

Utrecht, 2 april 2014

Geacht raadslid,

Van harte gefeliciteerd met uw verkiezing in de Gemeenteraad van de leukste stad van Nederland! We hopen dat u zich de komende jaren net als wij met veel plezier en enthousiasme zult inzetten voor de burgers van Utrecht, op naar een nog mooiere, fijnere en veiligere stad.

Wij schrijven u deze brief namens de brandweermannen en -vrouwen van de stad Utrecht. Op de raadsinformatieavond van volgende week dinsdag (8 april) is het punt 'Projecten Veiligheidsregio Utrecht' geagendeerd. Zoals u zich wellicht kunt herinneren (uit eigen ervaring, van voorgangers of uit de media) waren onze collega's en wij ook bij de vorige RIA over dit onderwerp (4 maart jl.) aanwezig om onze visie op de voorliggende documentatie te geven. Onze brief van toen vindt u bijgaand bij deze brief, maar in het kort zijn dit onze belangrijkste knelpunten:

- *Veiligheid Utrechtse burgers, bezoekers & brandweerlieden neemt af*
In de documentatie van de VRU wordt nadrukkelijk en bij herhaling de samenvoeging van twee Utrechtse posten (als voorbeeld) genoemd als bezuinigingsoptie. Effectueren van die optie betekent dat er in de stad Utrecht structureel minder mensen en middelen beschikbaar komen voor brandweertzorg en hoewel rekenmodellen kunnen uitwijzen dat e.e.a. binnen de wettelijke normen blijft vallen, betekent een teruggang in *kwantiteit* volgens ons in dit geval onherroepelijk een teruggang in *kwaliteit*. Bij brandweertzorg hebben verlies in kwantiteit en kwaliteit altijd een negatief effect op de veiligheid: minder brandweerauto's beschikbaar betekent minder slagkracht, minder back-up, minder snel ter plaatse zijn en bovendien een sterk vergroot risico op gaten in de dekkinggraad in het niet ondenkbeeldige geval dat er twee incidenten tegelijk plaatsvinden in Utrecht. De stad Utrecht is qua inwoners, oppervlakte, evenementen, bedrijvigheid en verkeersstromen groter gegroeid dan ooit, maar de voorstellen van de VRU snoeien de operationele brandweertzorg veertig jaar terug in de tijd; voor ons is dat niet acceptabel.
- *Utrecht wordt om onduidelijke redenen (weer) onevenredig benadeeld*
De VRU is sinds haar oprichting vooral een bezuinigingsorganisatie geweest en binnen de VRU was het district (lees: de gemeente) Utrecht vaker dan welk organisatieonderdeel dan ook de partij die in moest leveren. Wij begrijpen dat de sterkste schouders (dus: die van de vierde stad van Nederland!) de zwaarste lasten moeten dragen, maar er komt ook een eind aan de rek – bijvoorbeeld wanneer uw en onze veiligheid in het gedrang komt. Het moet een keer afgelopen zijn met het gebruiken van het beste jongetje van de klas als melkkoe. Daar komt in dit geval bij

dat de 1.8 miljoen euro die de afdeling repressie in Utrecht structureel extra moet bezuinigen het gevolg is van keuzes die de VRU op directie- en bestuursniveau heeft gemaakt op basis van nogal diffuse besluitvorming. Het is onverteerbaar dat dergelijke vooralsnog onuitgelegde besluiten de Utrechtse brandweer weer benadelen.

- *Onvrede, onrust en onzekerheid onder brandweerpersoneel nemen toe*
Eén van de leukste dingen aan het brandweervak is de dynamiek: nieuwe technieken, ontwikkelingen en mogelijkheden zorgen ervoor dat ons vak doorlopend verandert. De laatste jaren beperkt deze dynamiek zich niet meer tot de vakinhoudelijke kant van de brandweer, maar wordt de organisatorische en economische dynamiek ook aldoor groter en intenser. De doorlopende bezuinigingen en zoektochten naar efficiency zorgen voor een dynamiek die grote onrust veroorzaakt. Die onrust houdt nu al jaren aan, en wordt nog extra gevoed doordat de beslissingen die nu genomen zijn in de ogen van de gemiddelde brandweermedewerker ten koste gaan van veiligheid en werkgelegenheid. De nu voorgestelde wijzigingen zijn de druppel die de emmer doen overlopen: weer weten Utrechtse brandweermensen niet of ze over een jaar nog voor de brandweer mogen werken of dat ze door gedwongen ontslag weg moeten, en als ze mogen blijven is weer onbekend waar ze dat gaan doen, met wie en wat het werk zal inhouden. Onzekerheid hoort misschien bij de moderne arbeidsmarkt, maar zo langdurig en dat ook nog eens in een werkveld waar de intrinsieke dynamiek toch al hoog is, dat kan niet goed zijn voor de kwaliteit van het werk, en daarmee de veiligheid van de stad Utrecht. Het lijkt ons daarom wenselijk dat bestuur en directie van de VRU stoppen met de afbraak van de goede brandweertzorg in onze stad.

Als brandweerpersoneel kunnen we ons goed voorstellen dat u – of u nou nieuw lid bent van deze commissie of niet – op voorhand een aantal vragen heeft bij dit lijstje. We willen u daarom van harte uitnodigen om die vragen al deze week met ons te delen. Op die manier kunnen wij met uw vragen rekening houden bij het voorbereiden van onze bijdrage aan de RIA.

U kunt uw vragen op verschillende manieren aan ons stellen:

- (1) U bent van harte welkom op een van onze posten. Met kazernes in Tolsteeg, Voordorp, Leidsche Rijn, Schepenbuurt, Zuilen, De Meern en Vleuten is er altijd een locatie bij u in de buurt. Het is handig als u een van ons even belt om aan te geven op welke dag en hoe laat u langskomt, dan zorgen wij dat de collega's niet net elders aan het oefenen zijn.
- (2) Uiteraard zijn we ook telefonisch en per mail goed bereikbaar; onze contactgegevens staan hieronder.

Als u uw vragen voor vrijdag a.s. 20:00 aan ons stuurt, garanderen wij u ze voor of uiterlijk tijdens de RIA te beantwoorden!

Met vriendelijke groet,

Jacco Lijffijt
Plv. ploegleider, Leidsche Rijn
06 – 22 43 63 13
J.Lijffijt@vru.nl

Gerard Bouwmeester
Ploegleider, Zuilen
06 – 15 95 16 90
G.Bouwmeester@vru.nl

Namens medewerkers VRU district Utrecht - J. Lijffijt
Belcampostraat 10
3544 NG UTRECHT

Utrecht, 4 maart 2014

Betreft: Financieringssystematiek - Majeure projecten VeiligheidsRegio Utrecht (VRU)

Gemeenteraad Utrecht
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Vanuit de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) heeft u een heel pakket documenten ontvangen, geagendeerd en samengevat onder de noemer 'Majeure Projecten'. Ik sta hier vandaag om namens het personeel van het VRU-District Utrecht onze interpretatie van dit pakket met u te delen, omdat wij ons zorgen maken over de effecten van het pakket en omdat wij denken dat u en uw collega-raadsleden in een aantal andere gemeenten in onze provincie dat ook zouden moeten doen; zorgen om de eerlijkheid van het pakket, om de manier waarop het tot stand is gekomen en om de veiligheid van onze burgers en mijn collega's.

Eén van de 'majeure projecten' gaat over de verdeelsleutel ten behoeve van de financiering van de VRU, de financieringssystematiek. Met andere woorden: hoe gaan de deelnemende gemeenten de begroting van de VRU bekostigen en wie gaat hoeveel bijdragen aan deze begroting? Tot op heden is dat altijd gebeurd op basis van de bestaande gemeentelijke begrotingen voor de brandweertzorg, de eerder opgenomen kwaliteit (het 'rapportcijfer') van de brandweertzorg en het inwoner aantal van de gemeente. Dit heeft ervoor gezorgd dat de gemeente Utrecht zo'n 33% van de totale VRU-begroting inbrengt, waarvan ook een groot deel van de centrale VRU-organisatie en de personele bezetting van een aantal regionale voertuigen gefinancierd wordt.

Eén van de effecten van de voorgestelde verdeelsleutel is dat uw raadsbesluit van 17 december 2009 ondermijnd wordt. U besloot namelijk in die vergadering tot deelname aan de gewijzigde gemeenschappelijke regeling VRU op voorwaarde dat de kosten en de daaraan gekoppelde kwaliteit voor de gemeente Utrecht gelijk zouden blijven. De 'verdeelsleutel' die nu voorligt verandert dat wellicht.

Sinds uw raadsbesluit van december 2009 is er toch al meer dan €4mln bezuinigd bij de brandweer in district Utrecht; procentueel meer dan bij welk ander VRU-onderdeel dan ook. Nu stelt de VRU een nieuwe 'verdeelsleutel' voor, welke gebaseerd is op de baten vanuit het gemeentefonds. Deze 'verdeelsleutel' pakt op basis van een voor ons diffuus besluitvormingstraject €1,84mln nadelig uit voor de gemeente **Utrecht** en (in veel mindere mate) ook voor de gemeenten **Amersfoort, Veenendaal, Leusden, IJsselstein, Nieuwegein en Houten**.

De VRU heeft genoemd dat de €1,84 in de ‘repressieve efficiency’ van district Utrecht gezocht moet worden en haalt hiervoor herhaaldelijk het voorbeeld aan om 1 beroeps-brandweerpost te sluiten als mogelijkheid. Met andere woorden: er kunnen concessies gedaan worden op het gebied van de repressieve brandweezorg in de stad! Als de nu voorliggende voorbeelden doorgaan, kan niemand meer beweren dat de kosten en de daaraan gekoppelde kwaliteit gelijk blijven: het sluiten van Utrechtse beroeps-brandweerposten zoals in de stukken als voorbeeld wordt aangedragen betekent qua paraatheid niets minder dan een teruggang naar de situatie van midden jaren zeventig, vóór de opening van de 4^e beroeps-brandweerpost Voordorp: in het Utrecht van 2020 rijden dan net zoveel brandweerauto’s rond als in het Utrecht van 1975, terwijl de stad vandaag de dag met 50.000 inwoners gegroeid is en het aantal evenementen in de stad aanzienlijk is toegenomen. Die teruggang in kwaliteit is niet alleen in tegenspraak met uw besluit, maar ook in tegenspraak met ons gevoel: minder brandweerauto’s betekent niet alleen minder kwaliteit, maar ook minder veiligheid, voor burgers, bezoekers én brandweerpersoneel.

Het sluiten van een brandweerpost heeft natuurlijk ook personele gevolgen: er zullen dan in het meest gunstige geval ongeveer dertig incidentbestrijders verloren gaan. Er is op dit moment nog grote onduidelijkheid, bijvoorbeeld, over hoe en of we die dertig collega’s gaan verliezen; gaan er mensen gedwongen ontslagen worden, wordt er ingezet op natuurlijk verloop of wordt er toch iets anders gevonden?

Hoe dat ook zij: deze operatie van €1,84mln *extra* bezuinigen in het district Utrecht is in onze optiek een onevenredige wijziging van kostendeling, zeker ook omdat de huidige bezuinigingsopdracht van de VRU (5%) ook voor een groot deel uit de repressie van district Utrecht gehaald wordt in de vorm van het afschaffen van een redvoertuig en 9,4 FTE aan incidentbestrijders! Mijn collega’s en ik dragen graag ons steentje bij aan het halen van de financiële doelstellingen van de VRU, maar dan alleen mét de andere districten en zónder dat het ten koste gaat van uw en onze veiligheid.

Ons advies aan u is dan ook om in ieder geval niet akkoord te gaan met het gegeven voorbeeld als gevolg van de voorgestelde verdeelsleutel (financieringssysteem) en wellicht in samenwerking met de fracties uit de andere nadeel-gemeenten te bewerkstellen dat er een andere verdeelsleutel komt welke recht doet aan uw besluit van 17 december 2009 en aan de VRU-slogan: “De VRU is van ons allemaal!”.

Namens de VRU-medewerkers, werkzaam in en voor de stad Utrecht,
Hoogachtend,

Jacco Lijffijt

Plaatsvervangend ploegleider
Brandweer, District Utrecht